

6.9. Na Meáin Chumarsáide

Na meáin chumarsáide agus an phleanáil teanga

Tá láithreach na Gaelainne sna meáin chumarsáide ríthábhachtach mar réimse tacaíochta don teanga. Tá an tacaíocht/seirbhís atá ar fáil sna meáin chumarsáide don mhionteangach chomh tábhachtach céanna leis an soláthar oideachais agus na tacaíochtaí rialtais atá ar fáil don mhionteanga dar le Fishman, 1991:357.

Na meáin chumarsáide i gCorca Dhuibhne

Tá an Ghaelainn tar éis deis a thabhairt do roinnt d'óige Chorca Dhuibhne postanna ar ardchaighdeán a bhaint amach sna meáin chumarsáide Ghaeilge agus Bhéarla sa Ghailimh agus i mBaile Átha Cliath – le TG4, Raidió na Gaeltachta, Tuairisc.ie agus RTÉ.

Tá iriseoir amháin fostaithe ag TG4 i gCorca Dhuibhne agus tá comhlacht neamhspleách teilifíse lonnaithe sa Daingean ag déanamh cláracha ceoil agus faisnéise do TG4. Tá stiúideo ag Raidió na Gaeltachta i mBaile na Gall agus 12 fostaithe ann.

Tá Bord Oideachais agus Oiliúna Chiarraí tosnaíthe ag forbairt campaí samhraidh cumarsáide do dhéagóirí óga sa dúthaigh.

Bailíodh bearta na réimse seo trí chruinnithe a reáchtáil leis na páirtithe leasmhara thuas. Baineann beart 6.9.1 le traenáil óige sa chumarsáid/caitheamh aimsire don óige a fhorbairt i gCorca Dhuibhne agus baineann beart 6.9.2 le togra saibhrithe teanga idir Raidió na Gaeltachta agus daltaí bunscoile/iarbhunscoile. Tá beart 6.9.2 ag brath go hiomlán ar an bpróiseas pleanála teanga chun é a chur i bhfeidhm.

Beart 6.9.1 Campaí Cumarsáide d'Óige an Cheantair a fhorbairt

Réimsí	G	Critéir Pleanála Teanga	10,11,12
Eolas Breise/Cur Síos	<p>Campaí cumarsáide d'óige an cheantair a fhorbairt go bliantúil</p> <p>Reáchtálfar campa cumarsáide do dhéagóirí óga/daltaí rang a sé i rith an tsamhaidh. Tabharfar blaiseadh don óige ar dhéanamh cláracha teilifíse, ar scéalta nuachta a scríobh don raidió agus don teilifís agus ar chartúin a dhéanamh ar an ríomhaire.</p> <p>Déanfar forbairt ar an gcúrsa seo ar bhonn bliantúil. Cruthófar gréasán maith sóisialta trí Ghaeilinn do chainteoirí óga Gaelainne na dúthaí. Tabharfar taithí dóibh ar réimse thábhachtach d'obair na Gaelainne, na meáin chumarsáide, agus beifear ag súil feasacht na hóige a ardach i dtaca le deiseanna saoil/oibre as Gaelainn.</p>		
Aidhm:	Gréasán sóisialta agus caitheamh aimsire trí Ghaeilinn a láidriú do chainteoirí óga Gaelainne, traenáil teangalárnaithe a chur ar fáil don óige i réimse na cumarsáide, buntáiste na Gaelainne don bhfostaíocht a mheabhrú d'óige an cheantair.		
Príomhúinéir an bhirt:	Bord Oideachas agus Oiliúna Chiarraí		
Páirtithe leasmhara/ról:	Muintearas (tacaíocht), Oidhreacht Chorca Dhuibhne (tacaíocht), na bunscoileanna (rannpháirtíocht), na hiarbhunscoileanna (rannpháirtíocht amach anseo?), iriseoirí/léiritheoirí teilifíse áitiúla (tacaíocht)		
Saolré	Pleanáil agus ullmhúchán	Bliain 1	
	Feidhmiú	Bliain 1-7	
Costas measta in aghaidh na bliana		Costas measta Iomlán	
Foinsí maoinithe	Muintearas, Bord Oideachas agus Oiliúna Chiarraí		
Dúshlán an bhirt	Ní cheaptar go mbeidh aon dúshlán leis an mbeart seo		
Réiteach an dúshláin	Ní cheaptar go mbeidh aon dúshlán leis an mbeart seo		
Monatóireacht ar éifeacht, cur i	Beidh BOOC freagrach as éifeacht an bhirt seo a mheas trí aiseolas a		

bhfeidhm agus rathúlacht an bhirt	fháil ó na rannpháirtithe óga agus ó thraenálaíthe/iriseoirí an chúrsa.
--	---

Beart 6.9.2 RnaG – Freastal ar an Óige trí chomórtais Raidió idir bunscoileanna a fhorbairt

Réimsí	G	Critéir Pleanála Teanga	2,6,8,10,12,16 (?)
Eolas Breise/Cur Síos	<p>Freastal ar Óige Chorca Dhuibhne trí chomórtais éagsúla idir scoileanna a fhorbairt</p> <p>Díreofar ar shraith nua cláracha a mheallfaidh an óige agus a chabhróidh go mór le saibhreas Gaelainne na ndaltaí a chur chun cinn. Déanfar sraith díospóireachta idir scoileanna – scoileanna Chiarraí Thiar ar dtús agus ansin é a leathnú amach go Scoileanna Gaeltachta na Mumhan agus idirGhaeltachta ina dhiaidh sin. Beidh an díospóireacht bunaithe ar ábhair a mbeidh suim ag daoine óga iontu. Beidh duais ann don scoil agus don duine aonair is fearr. Cuirfidh sé seo go mór le saibhreas teanga na ndaltaí agus tabharfaidh sé deis do dhaoine óga Gaeltachta bualadh le chéile go sóisialta trí Ghaelainn.</p> <p>Déanfar sraith eile a bhunú ar chomórtas idir scoileanna ar Shaibhreas Teanga, brí focal agus nathanna cainte. Úsáidfear cóip de chláracha cartlainne agus cuirfear na leanaí ag plé agus i mbun díospóireachta ag plé nathanna agus focail nach bhfuil acu cheana féin ag iarraidh orthu teacht ar an mbrí. Arís, beidh duais don scoil is fearr agus don dalta is fearr.</p>		
Aidhm:	An Óige a cheangal leis an Raidió, saibhreas teanga daoine óga a spreagadh		
Príomhúinéir an bhirt:	Raidió na Gaeltachta i gcomhar le foireann APTCT		
Páirtithe leasmhara/ról:	An Cheanneagraíocht – Foireann an Aonaid Pleanála Teanga (tacaíocht), daltaí na mbunscoileanna (rannpháirtíocht)		
Saolré	Pleanáil agus ullmhúchán	Bliain 2	
	Feidhmiú	Bliain 3-7	
Costas measta in aghaidh na bliana	Buiséad Post 1/3	Costas measta Iomlán	

Foinsí maoinithe	Roinn na Gaeltachta (An Phleanáil Teanga) agus Raidió na Gaeltachta
Dúshlán an bhirt	Dóthain daltaí leis an gcaighdeán Gaelainne a bheadh ag teastáil a aimsiú
Réiteach an dúshláin	Dóthain ama a thabhairt do na scoileanna réamhobair a dhéanamh do na comórtais
Monatóireacht ar éifeacht, cur i bhfeidhm agus rathúlacht an bhirt	Beidh Raidió na Gaeltachta agus foireann an Aonaid Pleanála Teanga freagrach as monatóireacht a dhéanamh ar éifeacht an bhirt trí aiseolas a fháil ó na scoileanna agus na daltaí.